

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ТА ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Методичні рекомендації
до організації та планування самостійної роботи для здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня денної та заочної форм здобуття освіти
за спеціальністю ДЗ «Менеджмент» освітньо-професійної програми
«Управління лікувально-профілактичними закладами»

Електронний ресурс

Рецензенти:

Вікторія Ковальська – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, методики та менеджменту освіти Навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

Наталя Гончарова – доктор медичних наук, професор, професор кафедри хірургії № 2 Харківського національного медичного університету.

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет Науково-методичною радою
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 6 від 27 березня 2026 року)*

Д 36 **Державна** політика та державне регулювання охорони здоров'я в Україні :
методичні рекомендації до організації та планування самостійної роботи для
здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форм
здобуття освіти за спеціальністю ДЗ «Менеджмент» освітньо-професійної програми
«Управління лікувально-профілактичними закладами» [Електронний ресурс] / уклад.
В. М. Маркова, О. І. Сердюк. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2026. – (PDF 24 с.).

Методичні рекомендації спрямовані на формування в здобувачів вищої освіти цілісного розуміння засад державної політики у сфері охорони здоров'я, механізмів державного управління та регулювання медичної галузі в Україні, а також ролі органів державної влади й місцевого самоврядування в забезпеченні доступності та якості медичних послуг. У процесі самостійної роботи здобувачі освіти поглиблюють теоретичні знання шляхом їхнього практичного застосування: опрацьовують матеріали лекцій, нормативно-правові акти та стратегічні документи у сфері охорони здоров'я, аналізують сучасні реформи, механізми фінансування, організацію діяльності закладів охорони здоров'я та систему державного контролю якості медичної допомоги. Зміст самостійної роботи з курсу «Державна політика та державне регулювання охорони здоров'я в Україні» спрямований на розвиток аналітичного та критичного мислення здобувачів освіти, формування вмінь працювати із законодавчими й науковими джерелами, оцінювати ефективність управлінських рішень у сфері охорони здоров'я, що сприяє професійному становленню майбутніх менеджерів закладів охорони здоров'я. Успішне виконання самостійної роботи можливе за умов чіткого планування, організації, нормування та систематичного контролю самостійної навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти. Видання призначене для здобувачів освіти за спеціальністю ДЗ «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Управління лікувально-профілактичними закладами».

УДК 342.9(477)(075.8)

© Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна, 2026

© Маркова В. М., Сердюк О. І., уклад., 2026

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
2. Стисла робоча програма з дисципліни «Державна політика та державне регулювання охорони здоров'я в Україні».....	4
2.1. Тематика лекцій.....	5
2.2. Тематика практичних занять.....	8
2.3. Питання для самоперевірки.....	9
2.4. Навчальна література.....	12
3. Види організації самостійної роботи.....	12
3.1. Організація самостійної роботи на лекційних заняттях.....	12
3.2. Організація самостійної роботи на практичних заняттях.....	14
3.3. Види організації самостійної роботи, що виконуються здобувачами у позааудиторний час.....	17
3.4. Перелік завдань на контрольну роботу з дисципліни.....	18
4. Норми часу на різні види самостійної роботи.....	19
5. Організація, планування і контроль самостійної роботи.....	19
6. Закінчення.....	20
7. Рекомендована література.....	21
8. Додатки до виконання контрольної роботи.....	23

1. Загальні положення

Самостійна робота здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем (СРС) посідає важливе і значне місце у навчанні студентів та є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом поза аудиторними заняттями. Її успішне виконання можливо за умов чіткого планування, нормування, організації та своєчасного контролю самостійної навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти.

Зміст самостійної роботи здобувача вищої освіти за другим (магістерським) рівнем над дисципліною «Державна політика та державне регулювання охорони здоров'я в Україні» визначається робочою навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. Вона забезпечується комплексом навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення дисципліни «Державна політика та державне регулювання охорони здоров'я в Україні». Для самостійної роботи здобувача вищої освіти викладач також рекомендує відповідну наукову й фахову монографічну та періодичну літературу.

Навчальний матеріал дисципліни «Державна політика та державне регулювання охорони здоров'я в Україні», передбачений робочою навчальною програмою для засвоєння здобувачем вищої освіти під час самостійної роботи, виноситься на поточний та підсумковий контроль поряд із матеріалом, який опрацьовується під час аудиторних навчальних занять.

Самостійна робота проводиться відповідно до заздалегідь складеного графіка організації і контролю СРС, який доводиться до відома здобувачів вищої освіти на початку поточного семестру.

Вивчення курсу «Державна політика та державне регулювання охорони здоров'я в Україні» завершується складанням заліку за тестовими завданнями та теоретичними питаннями. Підготовка до заліку передбачає в межах самостійної роботи опрацювання конспектів лекцій з курсу, а також опрацювання додаткової літератури по кожній з тем.

2. Стисла робоча програма дисципліни

Загальний обсяг часу на вивчення дисципліни «Державна політика та державне регулювання охорони здоров'я в Україні»:

- денна форма навчання (90 год), у тому числі аудиторні заняття – 32 год., самостійна робота – 58 год.
- заочна форма навчання (90 год.), у тому числі аудиторні заняття – 8 год., самостійна робота – 82 год.

Метою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння здобувачами освіти основних положень державної політики та державного регулювання охорони здоров'я в Україні; формування у здобувачів освіти аналітичного підходу до розробки державної політики в галузі охорони здоров'я для удосконалення здатності управляти комплексними діями/проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та здійснення професійного розвитку здобувачів освіти.

Завдання курсу:

- ознайомлення з основами державної соціальної політики та політики в галузі охорони здоров'я в умовах суспільних трансформацій;
- ознайомлення із соціально-медичними проблемами стану громадського здоров'я в Україні;
- формування аналітичного підходу до сучасної світової й європейської політики та стратегії в галузі охорони здоров'я;
- обґрунтування національних програм відповідно до концепцій Всесвітньої організації охорони здоров'я;
- розкриття суті державної політики з покращання громадського здоров'я в Україні;

- ознайомлення з аналізом державної політики щодо перебудови охорони здоров'я в Україні;
- формування навичок управління обмеженими ресурсами в охороні здоров'я;
- розповсюдження наукових знань та формування умінь застосування, аналізування та удосконалення механізмів впровадження державної політики в процесі перебудови галузі охорони здоров'я.

Очікувані результати навчання

ПР1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПР5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.

ПР6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПР7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.

Зміст самостійної роботи з курсу «Державна політика та державне регулювання охорони здоров'я в Україні» спрямований на поглиблення у здобувачів освіти теоретичних знань, розвиток самостійного мислення і набування вмінь опрацювання наукової літератури, що сприяє професійному самовизначенню майбутніх менеджерів закладів охорони здоров'я.

2.1. Тематика лекцій

Тематика лекцій з дисципліни «Державна політика та державне регулювання охорони здоров'я в Україні» представлена нижче

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТА МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.

Тема 1.1. Охорона здоров'я як об'єкт державної політики.

Тема 1.2. Методологічні засади державної політики охорони здоров'я.

Тема 1.3. Мета, завдання, суб'єкти формування державної політики охорони здоров'я.

Тема 1.4. Участь громадськості в процесі формування державної політики охорони здоров'я.

Тема 1.5. Відповідність політики охорони здоров'я України міжнародним вимогам і стандартам.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.

Тема 2.1. Інституційний механізм реалізації державної політики охорони здоров'я.

Тема 2.2. Форми і методи реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я.

Тема 2.3. Система органів виконавчої влади загальної та спеціальної компетенції та їх повноваження у сфері охорони здоров'я.

Тема 2.4. Взаємозв'язок державної, регіональної і місцевої політики охорони здоров'я.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

ЗАКЛАД ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я – ОСНОВНА ЛАНКА РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИКИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.

Тема 3.1. Поняття і види закладів охорони здоров'я.

Тема 3.2. Правове регулювання створення і діяльності закладів охорони здоров'я.

Тема 3.3. Управління закладом охорони здоров'я.

Тема 3.4. Взаємовідносини закладу охорони здоров'я з органами державної влади, місцевого самоврядування та об'єднаннями громадян.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Тема 4.1. Охорона здоров'я населення як предмет комплексного правового регулювання.

Тема 4.2. Механізм адміністративно-правового регулювання відносин у сфері охорони здоров'я.

Тема 4.3. Державне управління, регулювання і політика у сфері охорони здоров'я.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади та механізм формування державної політики охорони здоров'я.												
Тема 1.1. Охорона здоров'я як об'єкт державної політики.	3	1				2	6.25	0.25				6
Тема 1.2. Методологічні засади політики охорони здоров'я.	5	1	2			2	4.75	0,25	0.5			4
Тема 1.3. Мета, завдання, суб'єкти формування державної політики охорони здоров'я.	6	1	2			3	6.83	0,33	0.5			6
Тема 1.4. Участь громадськості в процесі формування державної політики охорони здоров'я.	3	1				2	4.33	0,33				4
Тема 1.5. Відповідність політики охорони здоров'я України міжнародним вимогам і стандартам.	3	1				2	6,33	0,33				6
Разом за змістовим модулем 1	20	5	4			11	28.5	1.5	1			26
Змістовий модуль 2. Реалізація державної політики та державного регулювання охорони здоров'я.												
Тема 2.1. Інституційний механізм реалізації державної політики охорони здоров'я.	6	1	2			3	4.75	0,25	0.5			4
Тема 2.2. Форми і методи реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я.	4	1				3	6,25	0,25				6
Тема 2.3. Система органів виконавчої влади загальної та	5	1				4	4,25	0,25				4

спеціальної компетенцій та їх повноваження у сфері охорони здоров'я.												
Тема 2.4. Взаємозв'язок державної, регіональної і місцевої політики охорони здоров'я.	7	1	2			4	7	0,5	0,5			6
Разом за змістовим модулем 2	22	4	4			14	22.25	1.25	1			20
Змістовий модуль 3. Заклад охорони здоров'я – основна ланка реалізації політики охорони здоров'я												
Тема 3.1. Поняття і види закладів охорони здоров'я.	5	1				4	5.25	0,25				5
Тема 3.2. Правове регулювання створення і діяльності закладів охорони здоров'я.	7	1	2			4	6.25	0,25	1			5
Тема 3.3. Управління закладом охорони здоров'я.	5	1				4	5.25	0,25				5
Тема 3.4. Взаємовідносини закладу охорони здоров'я з органами державної влади, місцевого самоврядування та об'єднаннями громадян.	4	1				3	5.25	0,25				5
Разом за змістовим модулем 3	21	4	2			15	22	1	1			20
Змістовий модуль 4.Адміністративно-правове регулювання у сфері охорони здоров'я												
Тема 4.1. Охорона здоров'я населення як предмет комплексного правового регулювання.	7	1				6	5					5
Тема 4.2. Механізм адміністративно-правового регулювання відносин у сфері охорони здоров'я.	9	1	2			6	7		1			6
Тема 4.3. Державне управління, регулювання і політика у сфері охорони здоров'я.	11	1	4			6	5,25	0,25				5
Разом за змістовим модулем 4	27	3	6			18	17.25	0.25	1			16
Усього годин	90	16	16			58	90	4	4			82

2.2. Тематика практичних занять

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Основитеоріїдержавногоуправління в охороні здоров'я. Предмет та завданнянавчальноїдисципліни	2	
2	Державна влада та державнеуправління в охороні здоров'я	2	0.5
3	Роль різних гілок влади у процесі державного управління в охороні здоров'я	2	0.5
4	Державнеуправління в охороні здоров'я на регіональному рівні	2	0.5
5	Система органів державної влади в Україні: конституційні основні функціонування, роль в управлінні системою охорони здоров'я. Історичний досвід державного управління в Україні	2	0.5
6	Внутрішня організація та управління органів державної влади в галузі охорони здоров'я	2	1
7	Державна служба в Україні	4	1
	Всього	16	4

2.3. Питання для самоперевірки

Перевірка рівня сформованості власних знань здобувачами вищої освіти за другим (магістерським) рівнем може бути здійснена за допомогою питань для самоперевірки з курсу «Державна політика та державне регулювання охорони здоров'я в Україні»

1. У чому полягає сутність державної політики у сфері охорони здоров'я?
2. Які основні принципи формування та реалізації державної політики в охороні здоров'я України?
3. Які суб'єкти державної політики у сфері охорони здоров'я та які їхні повноваження?
4. Яке місце охорони здоров'я в системі соціальної політики держави?
5. Які нормативно-правові акти є базовими для державного регулювання охорони здоров'я в Україні?
6. Які функції виконує Міністерство охорони здоров'я України в системі державного управління?
7. У чому полягає роль Кабінету Міністрів України у формуванні політики охорони здоров'я?
8. Які інструменти державного регулювання застосовуються у сфері охорони здоров'я?
9. Що таке державні цільові програми в галузі охорони здоров'я та як вони реалізуються?
10. Які механізми фінансування системи охорони здоров'я використовуються в Україні?
11. У чому полягає сутність медичної реформи в Україні та її ключові етапи?
12. Яка роль Національної служби здоров'я України в реалізації державної політики?
13. Як здійснюється державний контроль та нагляд у сфері охорони здоров'я?
14. Які принципи забезпечення якості та безпеки медичної допомоги закріплені в законодавстві України?
15. Які напрями державної політики спрямовані на профілактику захворювань та збереження здоров'я населення?
16. Яким чином держава забезпечує доступність і рівність медичної допомоги?

17. Яка роль місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування у сфері охорони здоров'я?
18. Які особливості державного регулювання фармацевтичного ринку в Україні?
19. Як реалізується державна політика у сфері громадського здоров'я?
20. Які соціально-економічні чинники впливають на ефективність державної політики охорони здоров'я?
21. Яким чином здійснюється стратегічне планування у сфері охорони здоров'я?
22. У чому полягає значення міжсекторальної взаємодії в реалізації державної політики охорони здоров'я?
23. Які міжнародні зобов'язання України впливають на формування державної політики у сфері охорони здоров'я?
24. Які механізми оцінювання ефективності державної політики у сфері охорони здоров'я застосовуються?
25. Які основні проблеми державного регулювання системи охорони здоров'я в Україні на сучасному етапі?
26. Які напрями цифровізації та інформатизації системи охорони здоров'я підтримуються державою?
27. Як держава регулює підготовку та забезпечення медичними кадрами?
28. Яке значення має публічне управління та участь громадськості у формуванні політики охорони здоров'я?
29. Як пандемії та надзвичайні ситуації впливають на державну політику у сфері охорони здоров'я?
30. Які перспективи розвитку державної політики та державного регулювання охорони здоров'я в Україні?

2.4. Навчальна література

Базова

1. Конституція України : в редакції від 01 січня 2020 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Державна служба статистики України : офіційний веб-сайт. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Національна лікарська рада України : офіційний веб-сайт. URL : http://www.vult.org.ua/?page_id=232
4. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19 листопада 1992 р. (№ 2801-ХІІ, редакція від 16 січня 2020 р.) URL : <https://zakon.help/law/2801-XII>
5. Гладун З.С. Адміністративно-правове регулювання охорони здоров'я населення в Україні : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2007. 720 с.
6. Гладун З.С. Державне управління в галузі охорони здоров'я. Тернопіль : Академкнига, 2000. 312 с.
7. Державне регулювання економіки (2006). URL : <https://library.if.ua/book/72/5235.html>
8. Іванов Ю.Б., Бережна Ю.В. Інструментарій державного регулювання сфери охорони здоров'я в Україні. Економіка і регіон. 2014. № 4. С. 101–106.
9. Лікарські асоціації – реальна влада в медицині? Ваше здоров'я : веб-сайт. 2012. URL : <https://www.vz.kiev.ua/likarski-asociaciyi-realnavlada-v-medicini/>
10. Петрова С.В. Державна політика України у сфері охорони здоров'я в контексті реформи медичного обслуговування. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування: Електронний збірник. 2014. № 2. URL : http://el-zbirndu.at.ua/index/zmist_2014_2/0-16
11. Ридзель Ю.М. Державне регулювання інноваційного розвитку сфери охорони здоров'я України : дис. ... канд. екон. наук. Чернігів, 2020. 258 с.

12.Солоненко І.М., Пак С.Я. Удосконалення організаційно-правових засад діяльності місцевих органів влади у сфері охорони здоров'я в Україні. Сучасні питання економіки і права. 2011. Вип. 1. С. 102–110.

13. Устинов А.В. Медична реформа: відомчі медичні заклади стануть доступними для усіх громадян. Український медичний часопис online. Актуальні питання медичної практики : веб-сайт. 2019. URL : <https://www.umj.com.ua/article/140879/medichna-reforma-vidomchimedichni-zakladi-stanut-dostupnimi-dlya-usih-gromadyan> (дата звернення: 18.02.2020).

Допоміжна

1.Шевчук В.В. Підходи до реалізації механізмів державного регулювання інноваційного розвитку системи охорони здоров'я України. Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Сер. : Державне управління. 2014. Т. 235. Вип. 223. С. 128–132.

2.Шевчук В.В. Удосконалення державного регулювання інноваційного розвитку системи охорони здоров'я України : дис. ... канд. наук з держ. упр. Миколаїв, 2017. 219 с. 16.Швайка Л.А. Державне регулювання економіки : навчальний посібник. Київ :Знання, 2006. 435 с.

3.Юридична енциклопедія : в 6 т. Т. 3. Київ : Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М.П. Бажана, 2001. 782 с.

4.Charter adopted at an international conference on health promotion. The move towards a new public health (November 17-21, 1986 Ottawa, Ontario, Canada).URL : <https://www.who.int/healthpromotion/conferences/previous/ottawa/en/> (датазвернення: 17.09.2019).

5.Charter on Social Rights №. 995_418 (February 15, 1982).URL :http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_418?lang=en (датазвернення: 17.09.2019).

6. European Code of Social Security.Treaty № 048.URL : <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/048> (датазвернення: 17.09.2019).

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Електронний навчально-методичний комплекс з дисципліни «Державна політика та державне регулювання охорони здоров'я в Україні»[http://library.uipa.edu.ua/data/uipa-publications/EUOT-economicnih-upravlinskih-osvitnih-technologij/PMPN-pedagogiki-methodi-profnavchannia/-n658\\$EUOT\\$11-PMPNSS\\$6.010104\\$21B-MV\\$D\\$P.2024.docx](http://library.uipa.edu.ua/data/uipa-publications/EUOT-economicnih-upravlinskih-osvitnih-technologij/PMPN-pedagogiki-methodi-profnavchannia/-n658$EUOT$11-PMPNSS$6.010104$21B-MVDP.2024.docx)

Концепція розвитку системи громадського здоров'я [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/250214112>

Громадянський простір. – <http://www.civicua.org/news/view.html>

ВООЗ - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.who.int>

<http://do.uipa.edu.ua>

3. Види організації самостійної роботи

3.1. Організація самостійної роботи на лекційних заняттях

Лекція є провідною формою організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем. Специфічні особливості лекції обумовлюють форми самостійної роботи здобувачів освіти, види завдань щодо самостійної роботи, систему її контролю тощо.

На лекції викладач рекомендує здобувачам вищої освіти за другим (магістерським) рівнем літературу та пояснює методи роботи з інформаційними джерелами. В цьому аспекті великі можливості надають вступна та установча лекції, на яких розкривається проблематика теми, логіка

оволодіння нею, надається характеристика літератури, визначаються розділи щодо самостійної проробки.

Однією з форм організації самостійної роботи, що відбувається безпосередньо на лекції, є конспектування. З метою полегшення сприйняття та конспектування навчального матеріалу використовуються видані раніше конспекти лекцій (електронна версія), що видаються здобувачам освіти заздалегідь для попереднього ознайомлення з навчальним матеріалом лекції.

У процесі викладання дисципліни викладач використовує опорні схеми, які узагальнюють певний обсяг навчального матеріалу. Вони проєктуються на екран під час лекції та є опорною інформацією при поясненні змісту матеріалу. Використання цього прийому дозволяє суттєво підвищити інформаційну ємність навчальних занять і самостійної роботи, переважно за рахунок нової інформації.

Окрім цього, для активізації навчальної діяльності на лекційному занятті (на початку або наприкінці) проводиться письмове опитування (5-7 хвилин) у формі простих або тестових питань.

Приклад тестових завдань з дисципліни «Державна політика та державне регулювання охорони здоров'я в Україні»

Оберіть правильну відповідь.

1. Що таке управління охороною здоров'я на сучасному етапі розвитку суспільства України?

- а) організація і планування медичної допомоги населенню;
- б) стратегія і тактика медичних організацій;
- в) цілеспрямована діяльність колективу медичних працівників по виконанню поставленої мети, цілей і завдань;
- г) фінансово-економічна і медична діяльність медичної організації;
- д) організаційно-контролююча адміністрація закладу надання медичної допомоги населенню.

2. Визначення менеджменту в охороні здоров'я - це:

- а) бізнесова діяльність медичних організацій в ринкових умовах функціонування;
- б) наука про управління колективом медичної організації в ринкових умовах з отриманням найкращих результатів;
- в) стратегія, тактика, принципи і методи управління;
- г) управління колективом медичних працівників;
- д) принципи, методи, технологія управління медичними організаціями.

3. Відмінність менеджменту від класичного управління в системі охорони здоров'я:

- а) відсутність ієрархічних рівнів в управлінській діяльності;
- б) децентралізація влади;
- в) різниці нема;
- г) самостійність в управлінні через високу якість надання медичної допомоги населенню, отримання прибутку;
- д) докорінна зміна принципів та методів управління.

4. Назвіть основні закони менеджменту в системі охорони здоров'я:

- а) закон збереження медичних організацій при будь-яких соціальних формаціях суспільства;
- б) загальні, організаційні, психологічні закони управлінської діяльності;
- в) закони ентропії та респективності системи;

- г)закон єдності функції і структури;
- д)закони циклічного розвитку системи.

5.Назвіть основні завдання менеджменту медичних організацій:

- а)зниження загальної захворюваності населення;
- б)досягнення якісного рівня рейтингових показників діяльності медичних організацій;
- в)зменшення смертності населення в працездатному віці і дитячої смертності;
- г)зниження інфекційної, паразитарної та професійної захворюваності;
- д)всі вище перераховані відповіді.

3.2. Організація самостійної роботи на практичних заняттях

Самостійна робота здобувачів освіти на практичних заняттях передбачає формування та удосконалення практичних умінь. Вона виконується з використанням опорних дидактичних матеріалів, які призначені коригувати роботу здобувачів освіти та удосконалювати її якість. При проведенні практичних занять їх результативність досягається за рахунок наявності теоретичного матеріалу та питань (завдань) для перевірки підготовленості здобувачів освіти щодо практичного заняття. Таким чином забезпечується допуск до виконання практичних завдань. Суттєво підвищити рівень самостійності при виконанні практичних завдань як із погляду якості, так і отримання вельми важливих професійних навичок та умінь, дозволяє використання активних методів навчання.

Під час лекційних, практичних занять велику користь для удосконалення організації самостійної роботи приносить участь здобувачів освіти у контрольних заходах, які проводяться після опанування здобувачами вищої освіти за другим (магістерським) рівнем навчального матеріалу кожного з модулів.

Тематика самостійної роботи здобувачів у процесі навчання дисципліни «Державна політика та державне регулювання охорони здоров'я в Україні»

Тема 1. Основи теорії державного управління в охороні здоров'я.

Мета: проаналізувати термінологічний апарат теорії державного управління в охороні здоров'я та охарактеризувати основні підходи, принципи й моделі управління в цій сфері.

Завдання для підготовки до практичного заняття:

1. Опрацювати лекційний матеріал з теми.
2. Підготуватися до експрес-контролю за контрольними питаннями до заняття.

Контрольні запитання для самоперевірки:

1. Що розуміється під поняттям «державне управління»?
2. Які основні характеристики державного управління у сфері охорони здоров'я?
3. У чому полягає відмінність між державним управлінням і публічним управлінням?
4. Які суб'єкти та об'єкти державного управління в системі охорони здоров'я?
5. Які принципи державного управління застосовуються в охороні здоров'я?
6. Які функції державного управління є ключовими для сфери охорони здоров'я?
7. Які моделі державного управління використовуються в системі охорони здоров'я?
8. У чому полягає значення нормативно-правового регулювання в державному управлінні охороною здоров'я?
9. Яка роль управлінських рішень у забезпеченні ефективності системи охорони здоров'я?

10. Які сучасні виклики впливають на розвиток теорії державного управління в охороні здоров'я?

Тема 2. Державна влада та державне управління в охороні здоров'я

Мета: розкрити сутність державної влади та державного управління у сфері охорони здоров'я, охарактеризувати систему органів державної влади, їхні повноваження та механізми взаємодії в процесі реалізації державної політики охорони здоров'я.

Завдання для підготовки до практичного заняття:

1. Опрацювати лекційний матеріал з теми.
2. Підготуватися до експрес-контролю за контрольними питаннями до заняття.

Контрольні запитання для самоперевірки:

1. У чому полягає сутність державної влади як суспільного інституту?
2. Які гілки державної влади беруть участь у формуванні та реалізації політики охорони здоров'я?
3. Яким чином законодавча влада впливає на систему охорони здоров'я України?
4. Яка роль виконавчої влади у державному управлінні охороною здоров'я?
5. Які повноваження має Кабінет Міністрів України у сфері охорони здоров'я?
6. Яке місце Міністерства охорони здоров'я України в системі органів державної влади?
7. Які функції виконують центральні органи виконавчої влади у сфері охорони здоров'я?
8. У чому полягає роль органів місцевої влади та місцевого самоврядування в управлінні охороною здоров'я?
9. Які механізми взаємодії органів державної влади забезпечують ефективне управління системою охорони здоров'я?
10. Які проблеми та виклики державного управління в охороні здоров'я України на сучасному етапі?

Тема 3. Роль різних гілок влади у процесі державного управління в охороні здоров'я

Мета: проаналізувати особливості участі законодавчої, виконавчої та судової гілок влади у формуванні й реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я, а також охарактеризувати механізми їхньої взаємодії.

Завдання для підготовки до практичного заняття:

1. Опрацювати лекційний матеріал з теми.
2. Підготуватися до експрес-контролю за контрольними питаннями до заняття.

Контрольні запитання для самоперевірки:

1. Який зміст принципу поділу влади в системі державного управління?
2. Яку роль відіграє законодавча влада у формуванні політики охорони здоров'я?
3. Які функції Верховної Ради України у сфері охорони здоров'я?
4. Яким чином виконавча влада забезпечує реалізацію державної політики в галузі охорони здоров'я?
5. Яка роль Кабінету Міністрів України в координації діяльності органів виконавчої влади у сфері охорони здоров'я?
6. Які повноваження має Міністерство охорони здоров'я України в системі виконавчої влади?
7. Яке значення мають центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом у сфері охорони здоров'я?
8. У чому полягає роль судової влади у забезпеченні права громадян на охорону здоров'я?

9. Яким чином судовий контроль впливає на діяльність органів державної влади у сфері охорони здоров'я?
10. Які проблеми взаємодії гілок влади виникають у процесі державного управління охороною здоров'я?

Тема 4. Державне управління в охороні здоров'я на регіональному рівні

Мета: розкрити особливості державного управління у сфері охорони здоров'я на регіональному рівні, охарактеризувати повноваження органів місцевої виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, а також механізми реалізації державної політики охорони здоров'я в регіонах.

Завдання для підготовки до практичного заняття:

1. Опрацювати лекційний матеріал з теми.
2. Підготуватися до експрес-контролю за контрольними питаннями до заняття.

Контрольні запитання для самоперевірки:

1. У чому полягає сутність регіонального рівня державного управління охороною здоров'я?
2. Які органи здійснюють державне управління охороною здоров'я на регіональному рівні?
3. Які повноваження мають обласні та районні державні адміністрації у сфері охорони здоров'я?
4. Яка роль органів місцевого самоврядування в управлінні охороною здоров'я?
5. Як реалізується державна політика охорони здоров'я з урахуванням регіональних особливостей?
6. Які механізми фінансування системи охорони здоров'я застосовуються на регіональному рівні?
7. У чому полягає вплив децентралізації на систему управління охороною здоров'я?
8. Яке значення мають регіональні програми розвитку охорони здоров'я?
9. Які проблеми та виклики характерні для державного управління охороною здоров'я на регіональному рівні?
10. Які напрями вдосконалення регіонального управління охороною здоров'я є пріоритетними на сучасному етапі?

Тема 5. Система органів державної влади в Україні: конституційні основи їх функціонування, роль в управлінні системою охорони здоров'я.

Мета: проаналізувати конституційні засади функціонування системи органів державної влади в Україні, визначити їхню роль у державному управлінні системою охорони здоров'я, а також узагальнити історичний досвід становлення та розвитку державного управління в Україні.

Завдання для підготовки до практичного заняття:

1. Опрацювати лекційний матеріал з теми.
2. Підготуватися до експрес-контролю за контрольними питаннями до заняття.

Контрольні запитання для самоперевірки:

1. Які конституційні принципи лежать в основі функціонування системи органів державної влади в Україні?
2. Як Конституція України визначає систему та повноваження органів державної влади?
3. Яку роль відіграють органи державної влади у формуванні та реалізації політики охорони здоров'я?
4. Які повноваження Верховної Ради України у сфері охорони здоров'я?

5. Яке місце Президента України в системі органів державної влади та його роль у сфері охорони здоров'я?
6. Які функції Кабінету Міністрів України щодо управління системою охорони здоров'я?
7. Яким чином діяльність центральних органів виконавчої влади впливає на розвиток системи охорони здоров'я?
8. Які особливості державного управління в охороні здоров'я в різні історичні періоди розвитку України?
9. Які уроки історичного досвіду державного управління можуть бути використані в сучасній системі охорони здоров'я?
10. Яке значення історичної спадкоємності для формування ефективної системи державного управління охороною здоров'я?

Тема 6. Внутрішня організація та управління органів державної влади в галузі охорони здоров'я

Мета: охарактеризувати особливості внутрішньої організації органів державної влади у сфері охорони здоров'я, розкрити структуру, функції та механізми управління їх діяльністю, а також визначити роль управлінських процесів у забезпеченні ефективного функціонування системи охорони здоров'я.

Завдання для підготовки до практичного заняття:

1. Опрацювати лекційний матеріал з теми.
2. Підготуватися до експрес-контролю за контрольними питаннями до заняття.

Контрольні запитання для самоперевірки:

1. Що розуміється під внутрішньою організацією органів державної влади?
2. Які основні структурні підрозділи органів державної влади у сфері охорони здоров'я та їхні функції?
3. Яким чином здійснюється розподіл повноважень і відповідальності в органах управління охороною здоров'я?
4. Які управлінські функції реалізуються в діяльності органів державної влади в галузі охорони здоров'я?
5. Які методи та стилі управління застосовуються в органах державної влади сфери охорони здоров'я?
6. Яке значення має кадрове забезпечення в системі управління охороною здоров'я?
7. Яку роль відіграють управлінські рішення у діяльності органів державної влади в галузі охорони здоров'я?
8. Яким чином здійснюється координація та контроль у межах органів державної влади сфери охорони здоров'я?
9. Які сучасні управлінські технології використовуються в діяльності органів охорони здоров'я?
10. Які напрями вдосконалення внутрішньої організації та управління органів державної влади в галузі охорони здоров'я є актуальними?

Тема 7. Державна служба в Україні

Мета: розкрити сутність та особливості державної служби в Україні, охарактеризувати її правові засади, принципи організації й функціонування, а також визначити роль державної служби у забезпеченні ефективного державного управління, зокрема у сфері охорони здоров'я.

Завдання для підготовки до практичного заняття:

1. Опрацювати лекційний матеріал з теми.
2. Підготуватися до експрес-контролю за контрольними питаннями до заняття.

Контрольні запитання для самоперевірки:

1. Що розуміється під поняттям «державна служба» в Україні?
2. Які основні принципи державної служби закріплені в законодавстві України?
3. Які нормативно-правові акти регулюють проходження державної служби?
4. Які категорії та ранги посад державної служби передбачені в Україні?
5. Які права та обов'язки державних службовців?
6. Які вимоги висуваються до осіб, які вступають на державну службу?
7. Яким чином здійснюється добір, оцінювання та просування державних службовців?
8. Яка роль державної служби у формуванні та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я?
9. Які етичні стандарти та обмеження встановлені для державних службовців?
10. Які проблеми та напрями реформування державної служби в Україні на сучасному етапі?

3.3. Види організації самостійної роботи, що виконуються здобувачами освіти у позааудиторний час

Перелік тем рефератів з дисципліни «Державна політика та державне регулювання охорони здоров'я в Україні»

1. Державна політика у сфері охорони здоров'я: сутність, цілі та пріоритети.
2. Нормативно-правове забезпечення державного регулювання охорони здоров'я в Україні.
3. Система органів державного управління у сфері охорони здоров'я України.
4. Роль Міністерства охорони здоров'я України у формуванні та реалізації державної політики.
5. Державне регулювання фінансування системи охорони здоров'я в Україні.
6. Медична реформа в Україні: передумови, етапи та результати.
7. Національна служба здоров'я України як інституція реалізації державної політики.
8. Державні цільові програми у сфері охорони здоров'я: механізми розробки та реалізації.
9. Державне регулювання якості та безпеки медичної допомоги.
10. Державна політика у сфері громадського здоров'я в Україні.
11. Профілактична спрямованість державної політики охорони здоров'я.
12. Роль органів місцевого самоврядування у системі охорони здоров'я.
13. Децентралізація управління охороною здоров'я: виклики та перспективи.
14. Державне регулювання фармацевтичного ринку та обігу лікарських засобів.
15. Кадрова політика у сфері охорони здоров'я України
16. Цифровізація системи охорони здоров'я як інструмент державного управління.
17. Інформаційно-аналітичне забезпечення державної політики охорони здоров'я.
18. Міжсекторальна взаємодія у формуванні політики охорони здоров'я.
19. Соціально-економічні детермінанти здоров'я населення та роль держави.
20. Державний контроль і нагляд у сфері охорони здоров'я.
21. Публічне управління та участь громадськості у формуванні політики охорони здоров'я.
22. Міжнародний досвід державного регулювання охорони здоров'я та можливості його адаптації в Україні.
23. Європейські стандарти охорони здоров'я та їх імплементація в Україні.
24. Державна політика у сфері медичного страхування.
25. Забезпечення доступності та рівності медичної допомоги як пріоритет держави.
26. Оцінювання ефективності державної політики у сфері охорони здоров'я.

27. Управління змінами в системі охорони здоров'я України.
28. Державна політика у сфері реагування на надзвичайні ситуації та пандемії.
29. Етичні та правові аспекти державного регулювання охорони здоров'я.
30. Перспективи розвитку системи державного управління охороною здоров'я в Україні.

3.4. Перелік завдань на контрольну роботу з дисципліни «Державна політика та державне регулювання охорони здоров'я в Україні»

Закріплення навичок та оволодіння культурою прийняття управлінських рішень здійснюється шляхом виконання контрольної роботи. Зміст контрольної роботи передбачає виконання 15 тестових завдань (Дод.А).

4. Норми часу на різні види самостійної роботи

Форми організації самостійної роботи	Форми виконання самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна	Заочна
Підготовка до лекцій та практичного заняття	Опрацювання конспекту лекцій, джерел навчальної інформації (навчальної літератури) за темою та додаткової літератури (16 лекцій, по 1 год на кожену для ДФЗО, для ЗФЗО: 6 лекцій по 2 год на кожену)	16	12
	Підготовка до практичного заняття, виконання вправ, робота з конспектом лекцій, опрацювання теми в додатковій літературі (16 занять, по 1 год на кожне для ДФЗО, для ЗФЗО: 4 заняття по 2 год на кожне)	16	10
Виконання самостійних завдань	Виконання тестових завдань та завдань для самостійної роботи на сайті дистанційної освіти	10	30
Наукова робота	Аналітичний огляд наукових статей з теми	8	10
Контрольна робота	Виконати індивідуального завдання на тему «Індивідуально-психологічні характеристики особистості, що впливають на ефективність діяльності організації».	8	20
ВСЬОГО:		58	82

5. Організація, планування і контроль самостійної роботи

З метою організації, планування та контролю самостійної роботи з дисципліни розроблено графік, приклад якого представлений у таблиці 5. 1.

Таблиця 5.1. Види і строки контрольних заходів з дисципліни (колоквіум, аудиторна контрольна робота, модулі, співбесіда та ін.).

№ п/п	Види контролів і їх скорочений зміст	Строки проведення семестр, тиждень
1	2	3

1.	Вхідний контроль розуміння базових понять	I семестр (ДФ-1 тиждень ЗФ 4 тиждень
2.	Співбесіда щодо визначення володіння здобувачами освіти термінологічних понять курсу	I семестр 10 тиждень

6. Закінчення

Успішність СРС здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем забезпечується:

- виконанням певного обсягу самостійної роботи усіма здобувачами освіти під час аудиторних занять, зокрема практично-семінарських, та при підготовці до них;
- регулярним контролем успішності виконання СРС та індивідуальними консультаціями викладача;
- наявністю чітких методичних вказівок щодо виконання СРС, графіка її організації та контролю.

Систематичне та якісне виконання самостійної роботи и сприятиме поглибленню та поширенню знань у здобувачів освіти, формуванню інтересу до процесу пізнання, оволодінню прийомами пізнавальної діяльності, розвитку пізнавальних здібностей. Саме тому СРС стає головним резервом підвищення ефективності підготовки здобувача освіти.

7. Рекомендована література

Базова

1. Конституція України : в редакції від 01 січня 2020 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 22.01.2020).
2. Державна служба статистики України : офіційний веб-сайт. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 27.10.2019).
3. Національна лікарська рада України : офіційний веб-сайт. URL : http://www.vult.org.ua/?page_id=232 (дата звернення: 19.02.2020).
4. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19 листопада 1992 р. (№ 2801-XII, редакція від 16 січня 2020 р.) URL : <https://zakon.help/law/2801-XII> (дата звернення: 15.02.2020).
5. Гладун З.С. Адміністративно-правове регулювання охорони здоров'я населення в Україні : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2007. 720 с.
6. Гладун З.С. Державне управління в галузі охорони здоров'я. Тернопіль : Академкнига, 2000. 312 с.
7. Державне регулювання економіки (2006). URL : <https://library.if.ua/book/72/5235.html> (дата звернення: 15.02.2020).
8. Іванов Ю.Б., Бережна Ю.В. Інструментарій державного регулювання сфери охорони здоров'я в Україні. Економіка і регіон. 2014. № 4. С. 101–106.
9. Лікарські асоціації – реальна влада в медицині? Ваше здоров'я : веб-сайт. 2012. URL : <https://www.vz.kiev.ua/likarski-asociaciyi-realnavlada-v-medicini/> (дата звернення 18.02.2020).
10. Петрова С.В. Державна політика України у сфері охорони здоров'я в контексті реформи медичного обслуговування. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування: Електронний збірник. 2014. № 2. URL : http://el-zbirndu.at.ua/index/zmist_2014_2/0-16 (дата звернення: 05.02.2019).
11. Ридзель Ю.М. Державне регулювання інноваційного розвитку сфери охорони здоров'я України : дис. ... канд. екон. наук. Чернівці, 2020. 258 с.
12. Солоненко І.М., Пак С.Я. Удосконалення організаційно-правових засад діяльності місцевих органів влади у сфері охорони здоров'я в Україні. Сучасні питання економіки і права. 2011. Вип. 1. С. 102–110.
13. Устинов А.В. Медична реформа: відомчі медичні заклади стануть доступними для усіх громадян. Український медичний часопис online. Актуальні питання медичної практики : веб-сайт. 2019. URL : <https://www.umj.com.ua/article/140879/medichna-reforma-vidomchimedichni-zakladi-stanut-dostupnimi-dlya-usih-gromadyan> (дата звернення: 18.02.2020).

Допоміжна

1. Шевчук В.В. Підходи до реалізації механізмів державного регулювання інноваційного розвитку системи охорони здоров'я України. Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Сер. : Державне управління. 2014. Т. 235. Вип. 223. С. 128–132.
2. Шевчук В.В. Удосконалення державного регулювання інноваційного розвитку системи охорони здоров'я України : дис. ... канд. наук з держ. упр. Миколаїв, 2017. 219 с. 16. Швайка Л.А. Державне регулювання економіки : навчальний посібник. Київ : Знання, 2006. 435 с.
3. Юридична енциклопедія : в 6 т. Т. 3. Київ : Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М.П. Бажана, 2001. 782 с.
4. Charter adopted at an international conference on health promotion. The move towards a new public health (November 17-21, 1986 Ottawa, Ontario, Canada). URL : <https://www.who.int/healthpromotion/conferences/previous/ottawa/en/> (дата звернення: 17.09.2019).
5. Charter on Social Rights №. 995_418 (February 15, 1982). URL : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_418?lang=en (дата звернення: 17.09.2019).

6. European Code of Social Security. Treaty № 048. URL : <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/048> (дата звернення: 17.09.2019).

Інформаційні ресурси

Електронний навчально-методичний комплекс з дисципліни «Державна політика та державне регулювання охорони здоров'я в Україні» [http://library.uipa.edu.ua/data/uipa-publications/EUOT-economichnih-upravlinskih-osvitnih-technologij/PMPN-pedagogiki-methodi-profnavchannia/-n658\\$EUOT\\$11-PMPNS\\$6.010104\\$21B-MV\\$D\\$P.2024.docx](http://library.uipa.edu.ua/data/uipa-publications/EUOT-economichnih-upravlinskih-osvitnih-technologij/PMPN-pedagogiki-methodi-profnavchannia/-n658$EUOT$11-PMPNS$6.010104$21B-MVDP.2024.docx)

Концепція розвитку системи громадського здоров'я [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/250214112>

Громадянський простір. – <http://www.civicua.org/news/view.html>

ВООЗ - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.who.int>

<http://do.uipa.edu.ua>

8. Додатки до виконання контрольної роботи

ДОДАТОК А

Тестові завдання для контролю засвоєння знань:

1. Що таке управління охороною здоров'я на сучасному етапі розвитку суспільства України?

- а) організація і планування медичної допомоги населенню;
- б) стратегія і тактика медичних організацій;
- в) цілеспрямована діяльність колективу медичних працівників по виконанню поставленої мети, цілей і завдань;
- г) фінансово-економічна і медична діяльність медичної організації;
- д) організаційно-контролююча адміністрація закладу надання медичної допомоги населенню.

2. Визначення менеджменту в охороні здоров'я - це:

- а) бізнесова діяльність медичних організацій в ринкових умовах функціонування;
- б) наука про управління колективом медичної організації в ринкових умовах з отриманням найкращих результатів;
- в) стратегія, тактика, принципи і методи управління;
- г) управління колективом медичних працівників;
- д) принципи, методи, технологія управління медичними організаціями.

3. Відмінність менеджменту від класичного управління в системі охорони здоров'я:

- а) відсутність ієрархічних рівнів в управлінській діяльності;
- б) децентралізація влади;
- в) різниці немає;
- г) самостійність в управлінні через високу якість надання медичної допомоги населенню, отримання прибутку;
- д) докорінна зміна принципів та методів управління.

4. Назвіть основні закони менеджменту в системі охорони здоров'я:

- а) закон збереження медичних організацій при будь-яких соціальних формаціях суспільства;
- б) загальні, організаційні, психологічні закони управлінської діяльності;
- в) закони ентропії та респективності системи;
- г) закон єдності функції і структури;
- д) закони циклічного розвитку системи.

5. Назвіть основні завдання менеджменту медичних організацій:

- а) зниження загальної захворюваності населення;
- б) досягнення якісного рівня рейтингових показників діяльності медичних організацій;
- в) зменшення смертності населення в працездатному віці і дитячої смертності;
- г) зниження інфекційної, паразитарної та професійної захворюваності;
- д) всі вище перераховані відповіді.

6. Види менеджменту медичних організацій:

- а) аналітичний менеджмент;
- б) менеджмент медичних організацій;
- в) оперативний, стратегічний, інноваційний;
- г) оперативний, стратегічний, самоменеджмент;
- д) менеджмент комерційний.

7. Системи охорони здоров'я - це:

- а) зміна однієї системи охорони здоров'я іншою;
- б) адаптація існуючої системи охорони здоров'я за М. Семашко до Європейських систем охорони здоров'я;
- в) створення нової національної державно-комунальної системи України;
- г) революція зверху.

8. Назвіть основні принципи реформування системи охорони здоров'я в Україні:

- а) зміна суспільного ладу України;
- б) пошук додаткових джерел фінансування;
- в) одна із вимог країн Європейської спільності при вступі України;
- г) невідповідність системи М. Семашко вимогам ринкових відносин;
- д) всі вище перераховані відповіді.

9. Назвіть основні принципи менеджменту:

- а) рентабельність, єдність теорії і практики, діалектика;
- б) поєднання галузевого і територіального рівня, науковість, економічність, системність, єдиновладдя, пріоритетність;
- в) дієвість, стратегічність, оперативність, розподіл праці, дисципліна;
- г) пріоритетність, єдність науки і практики, дієвість, скалярність;
- д) ієрархічність, науковість, економічність, поєднання інтересів особистих з інтересами колективу.

10. Який негативний вплив ринку на систему охорони здоров'я:

- а) підвищення вартості медичної допомоги, нестача бюджету, ускладнення управління системою охорони здоров'я;
- б) дорожнеча медичної допомоги;
- в) відсутність профілактичних та реабілітаційних заходів у системі охорони здоров'я;
- г) відсутність суспільного впливу на систему охорони здоров'я;
- д) всі види медичної допомоги - платні.

11. Перерахуйте захисні механізми системи охорони здоров'я в умовах ринку:

- а) мале та індивідуальне страхування;
- б) грошові збори громади на лікування хворих;
- в) введення принципів страхової медицини, збільшення фінансування системи охорони здоров'я через держбюджет та страхові внески підприємств, розробка системи індексації затрат у діяльність медичних організацій;
- г) введення зведеного бюджету медичних організацій; лікарняних кас.

12. Які Ви знаєте групи методів управління медичними організаціями?

- а) соціальні, економічні, адміністративні;
- б) соціально-психологічні, економічні, адміністративні морально-го стимулювання, виділення пріоритетів, медико-статистичні, математичні, концептуальні;
- в) методико-концептуальні, адміністративні, економічні;
- г) соціальні, пріоритетів, факторні;
- д) регулювальні, концептуальні, Хоторна, Паретті.

13. Скільки Ви знаєте функцій управління в системі охорони здоров'я?

- а) 10; б) 14; в) 12; г) 22; д) 25.

14. Назвіть основні етапи управління:

- а) цілеутворення, планування, зворотній зв'язок;
- б) розробка планів діяльності медичної організації;
- в) цілеутворення, планування, реалізація планів, зворотний зв'язок;
- г) планування, реалізація планів, контроль;
- д) контроль планування, інформація, зворотній зв'язок.

15. Що включає в себе поняття «техніка управління» як управлінська проблема?

- а) автоматизовані системи управління і автоматизовані системи обробки інформації;
- б) впровадження комп'ютерних технологій;
- в) інформаційне забезпечення управління;
- г) розробка і прийняття управлінських рішень;
- д) автоматизована система управління.

Електронне навчальне видання комбінованого використання
Можна використовувати в локальному та мережному режимі

Маркова Влада Миколаївна
Сердюк Олександр Іванович

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ТА ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Методичні рекомендації
до організації та планування самостійної роботи для здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня денної та заочної форм здобуття освіти
за спеціальністю ДЗ «Менеджмент» освітньо-професійної програми
«Управління лікувально-профілактичними закладами»

В авторській редакції

Підписано до розміщення 27.03.2026. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 1,50. Обсяг 1,097 Мб. Зам. № 95/26.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3367 від 13.01.2009
Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна